

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Tribvs Dagobertis Francorvm Regibvs Diatriba
Godefridi Henschenii E Societate Iesv**

Henschenius, Godefridus

Antverpiae, 1655

VI Filiae Dagoberti ope S. Florentij visus & loquela reddit. Kirchemium
aliaque loca monasterio Haselace[n]si attributa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9599

V I

*Filia DAGOBERTI Regis ope S. Florentij visus ac
loquela reddit. Kirchemium aliaq; loca mo-
nasterio Haselacensi attributa.*

Eodem tempore *S. Florentius*, qui Arbogasto posteà in Episcopatu Argentoratenfi successit, apud Haselacenses, vt suprà dictum est, degebat, haud procul à Kirchemio *Regis DAGOBERTI* palatio, cuius filiam a dæmonio vexatam liberavit, vti legitur in Fragmento historico Alberto Argentiniensi præfixo. Acta eius varia hanc *Regis* filiam tradunt à natuitate cæcam & mutam fuisse. Rex igitur cognitâ illius sanctitate, vt ad se veniat, deputatis honestis nuntiis interpellat. Beatus verò *Florentius* accersitus, palatum *Regis* adiit, sed *Regis* filia, viro Dei cominùs existente, videndi pariter & loquendi dona percepit, presentibus omnibus suæ salutis annuntians auctorem. Ecce, inquit, ecce venit sanctus Dei *Florentius*, cuius meritis me Diuina illuminauit gratia, & usum loquendi concessit. Ad tanti nonitatem miraculi contremiscit mater, obstupescit & pater... Rex ne ingratus videretur, quid honoris, quid beneficentie Dei famulo valeat impendere, diligenter attendit. Deinde quod gratius Sancto Dei nouerat, locum quem inhabitandum elegerat, perpetuò possidendum donavit. Adhæc humanis ne quid deesset necessitudinibus, his scilicet qui ibidem Deo forent seruituri, domicilium quod ipse inhabitabat, Kircheim scilicet cum omnibus suis appendiciis liberè contradidit, donationemq; factam auctoritate regiā roborauit. Hattenū Acta ex MS. Bodecensi. Quas speciatim ei possessiones donārit, in MS. Coloniensi ita exponitur: *Quare cùm Rex*

Rex & omnes mirarentur, tradidit eidem sancto viro magnam partem eiusdem siluae ad cellam ibi aedificandam, villasq; adiacentes & prædia multa dedit, quæ usque hodie ad claustrum Hasaelahæ pertinent. Hæc ibi. Limites agrorum à S. Florentio a sino circumuectos, quo tempore Rex DAGOBERTVS corpus balneo abluebat, liberali munificentia donatos fuisse refert Coccius cap. 17. Eadem in Actis carmine heroico descriptis in suprà memorato Breuiario Argentinensi ita paucis leguntur.

Chartæ perpetuæ sub confirmante libello,

Rex concessit ei, quantum transiret asello.

Balnea dum fineret Rex, & ab his vestitus abiect.

Tempore duplato non iret eques stimulatus,

Quantum transiuit prunelli pes agitatus,

Donec Rex sumpsit chirothecas, amne rigatus.

Diploma aliquod, seu documentum regium fundationis Haselacensis recitat idem Coccius, sed, ut DAGOBERTO seniori accommodaretur, aliquot mendis interpolatum, quibus omissis, quæ hanc donationem attingunt, excerptimus. Ita ego incipit.

In nomine sanctæ & indiuiduæ Trinitatis Amen. DAGOBERTVS Diainâ fauente clementiâ Francorum Rex. Omnibus, regni sui Principibus, imò cunctis fidem Christianam profitentibus, tam futuris quam presentibus, gratia vobis & pax ab eo, qui est & qui venturus est Omnipotens. Votum, quo Deo & Sanctis se quis obligauerit, sine macula reatus irritum fieri non poterit. Et quanto maior & dignior est is cui vowedur, eo ferietur grauiori iudicio votantis & non redditis presumptio. Debemus igitur & volumus nos quoque reddere, quod vowedimus Domino terribili & ei qui auferat spiritum Principum, terribili apud omnes Reges terra . . . . Igitur sub certâ spe indulgentiæ & remissionis peccatorum meorum, reddens alacristudio votum, quod feci, monasterium in honorem san-

ctæ

Etæ Trinitatis, ac S. Mariae perpetuae Virginis, quod Haselaque vocatur, in meo regno ac diœcensi Argentinensi situm construxi. Sed honorabili Florentio Dei amico, ac iunc ibidem in solitudine comorante, divini instinctu Spiritus à me impetrante, iam dictum monasterium sublimare & regali munificentia ditare decreui, dans predicto monasterio, & in perpetuum datum esse volo, de rebus fisci mei illic adiacentibus, quidquid ad me spectat, tam in villis quam mancipiis, siluis, vineis, campis, pratis, pascuis, aquis, aquarum decursibus: & omnia hec in usum monasterij antedicti, & Fratrum ibidem Deo seruentium seu famulantium, sub canonicali tamen regulâ decentium, liberâ donatione redigo. Trado etiam venerabili Dei cultori Florentio suęq; Ecclesiæ locum ac vallem terminorum Vosagi, quæ scilicet pro solitudine seu eremo, nec non pro requie & expectatione generalis resurrectionis sibi suisq; sequacibus fideliter elegit. Sed & ne seruitores diuini cultus ibidem videlicet & loco & ecclesiâ predictis, penuriam aliquam vel aliquem materialis substantia patarentur defectum; regalem meam habitationem benè ordinatam seu procuratam Kirchhaim cum suburbis Marley, Vallum-Coronæ, Virdenheim, Villam-Vene, castellum situm in monte iuxta stratam Tabernensem, usque ad riuum Osellum, cum omnibus adiacentibus hubis, siluis, vineis, campis, pratis, pascuis, aquis, aquarum decursibus, ipsis trado. Locum autem predictum, quem singulari amplectimur dilectione, nunc & deinceps ab omni seruitiis oppressione liberum sub regali tutione esse volo, ita videbitur ut nullus iudex publicus ex iudicariâ potestate quidquam potestatis vel negotij in ipsis marchis exercere vel habere presumat, nec homines locorum antè dictorum adstringere, vel ad causas audiendas, freda vel tributa soluenda, postremò nihil penitus audeat ab iis exigere. Ut autem mea traditio & iuris & concessa dignitatis institutio stabilis & inconcussa iugiter permaneat, chartam hanc inde conscriptam disposui, adiectione sigilli mei appensione q; robora tam signavi.

M Haetenus

Hactenūs diploma. Annus Christi adscriptus est 10CXXII, enormi mendo, cùm eo tempore puer adhuc esset DAGOBERTVS senior: eniūs dūo filij adiunguntur Chlodoueus & Sigebertus: verū illonecdum nato, hic creatus fuerat Rex Austrasiorum anno 10CXXXVIII, cuius dein subiecta erat dominio Alsatiæ regio. Datum ergo dictum diploma est à DAGOBERTO filio Sigeberti, postquam ille, vt mox dicemus, regnum Austrasiorum accepit. Potuit huic traditioni interfuisse filius ante à S. Arbogasto, vt suprà dictum est, à morte suscitatus. Potuit etiam, vt traditur, interfuisse Regina, legitima coniux, cùm filiâ Rathilde, quam meritis S. Florentij sanatam fuisse plerique arbitrantur. De liberis huius DAGOBERTI infrà pleniūs agemus.

Dictus Florentius in Actis appellatur Scotorum indigena, ac de Scottiâ venisse, & in Vitâ metricâ, *Vir est flos Scotorum nobilibus parentibus ortus.* Ioannes Lessæus lib. 4 Rerum gestarum Scotorum in Eugenio VI, Rege LVII, hæc scribit: *Hoc tempore Scotia Ecclesia edidit acerrimum veritatis propugnatorem, Florentium quemdam, præclaris natalibus illustrem. Hic peregrinatus, multos paganismi tenebris oppletos, Christi splendore impleuit. Vitam austera in intimis densissimæ silua recessibus non procùl à Bruschio celeberrimo Alsatiæ fluvio egit. Monasterium pergregium ad suos (qui ex Scottiâ ad illum frequentes religionis ergo confluabant) excipiendos erexit. Hunc Argentinenses postea suum Episcopum, Rothario mortuo, crearunt. Tumulatur in monasterio, quod Scotti peregrinis eum extruxisse diximus.* Hæc Lessæus: ex cuius & Hectoris Boëthij lib. 9 historiæ Scotorum, calculo, Eugenius vi anno 10CLXXXVIII Rex creatus est, quo regnante, mortuo S. Arbogasto, quem Rothario successisse suprà demonstratum est, S. Florentius creatus Episcopus, ad finem circiter istius seculi VII superfuit: à quo

quo aliud D. Thomae sacrum cœnobium Scottis accipiendis ab eodem intra urbem Argentoratensem collatum esse tradit ex veteribus schedis Coccii. Guillmannus de Episcopis Argentinensibus, eius operâ, ait, & auctoritate constructum Argentinæ Scottis monachis & peregrinis primò diuersorum, siue hospitale, (ut vocant vetera monumenta legum) post etiam templum in honorem D. Thomæ Apostoli, quod postremo in collegium Canonicorum conuersum, multis viris egregiis quondam refertum, & unde nonnulli Episcopi sumpti. Hæc ibi. Potuit initio S. Florentius in Haselaciensi cœnobio, in quo sepultus est, Scotos etiam monachos admisisse.

Translato ad Haselacenses S. Florentij cœnobitas Kirchemio, DAGOBERTVS Rex aut habitauit Argentorati, vbi in palatio regio Lotharius Imperator, eiusque frater Ludouicus Rex Germaniæ signarunt diplomata, à Guillimanno edita lib. I de Episcopis Argentinensibus cap. 5, aut certè ad regnum Austrasiorum, de quo iam agemus, administrandum tunc fuit euocatus.

V L I

Regnum Austrasianum DAGOBERTI. Bellum in confiniis inter eum & Theodericum Regem Neustriae & Burgundie.

V Acuum annorum XL interuallum in Annalibus Chronicisque Regum Francorum repertum, alto silentio inuoluit regnum Austrasiorum à Dagoberto aliquot annis administratum: quod tamen adstruunt genuina diplomata, aliaque antiquorum scriptorum sincera monumenta.

M 2

Occiso

HILDE